

ΣΤΕ 415/2019 [ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΆΡΣΗ ΜΗ ΣΥΝΤΕΛΕΣΜΕΝΗΣ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗΣ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΟ ΕΝΤΟΣ ΟΡΙΟΓΡΑΜΜΗΣ ΠΑΡΑΛΙΑΣ]

Περίληψη

- Ο καθορισμός της οριογραμμής του αιγιαλού και της παραλίας επάγεται την κήρυξη ως αναγκαστικώς απαλλοτριωτέων τυχόν ιδιωτικών ακινήτων, κειμένων εντός των καθοριζόμενων ορίων, καθώς και την επιβολή απαγορεύσεων και περιορισμών στη χρήση και εκμετάλλευση εν γένει των ακινήτων αυτών, ακόμη και προ της κατά νόμο συντέλεσης της απαλλοτρίωσης με την καταβολή της προσήκουσας αποζημίωσης στους θιγόμενους ιδιοκτήτες.

Ο αιγιαλός και η παραλία περιλαμβάνονται στα κοινόχρηστα πράγματα, τα οποία προορίζονται για την άμεση εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού, η διαχείρισή τους δε αντιδιαστέλλεται από τη διαχείριση της ιδιωτικής περιουσίας του Δημοσίου και αποτελεί άσκηση δημόσιας εξουσίας. Εξ άλλου, ο καθορισμός ιδιωτικών ακινήτων ως ευρισκομένων εντός παραλίας, αν και δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως ρυμοτομικό βάρος κατά την έννοια του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 2990/2002, η διατήρηση επί μακρόν του οποίου αίρεται με προσφυγή ενώπιον του κατά τόπον αρμόδιου διοικητικού πρωτοδικείου, καθόσον δεν έχει επιβληθεί κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας περί έγκρισης και τροποποίησης σχεδίων πόλεων ή πολεοδομικών μελετών, εν τούτοις, συνιστά, όπως προαναφέρθηκε, απαλλοτρίωση των ακινήτων αυτών, η οποία κηρύσσεται με τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, με την οποία επικυρώνονται η έκθεση και το διάγραμμα του αιγιαλού και της παραλίας, ως προς τη διαδικασία της δε εφαρμόζονται οι διατάξεις περί απαλλοτρίωσης λόγω ρυμοτομίας.

Αίτημα ανάκλησης, σύμφωνα με τις διατάξεις περί αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, είναι νοητό, μόνο, προκειμένου περί ακινήτων που έχουν περιληφθεί σε ζώνη παραλίας και όχι περί ακινήτων που έχουν περιληφθεί σε ζώνη αιγιαλού, δεδομένου ότι ο αιγιαλός, ως φυσικό φαινόμενο, δεν νοείται να επανακάμπτει στην κυριότητα ιδιωτών. Στην περίπτωση δε που υπάρχουν ιδιωτικά ακίνητα εντός της ζώνης του αιγιαλού, είναι αποκλειστικά εφαρμοστέες οι διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 2971/2001.

Είναι δε άλλο ζήτημα ο τρόπος διεκδίκησης από ενδιαφερόμενο ιδιώτη της τυχόν καθοριζόμενης, κατά τις ως άνω διατάξεις, ως οφειλόμενης αποζημίωσης. Η άρση απαλλοτρίωσης επιβαρυνθείσης ιδιοκτησίας λόγω συμπερίληψής της σε ζώνη παραλίας, για την οποία δεν έχει καθορισθεί επί ορισμένο χρονικό διάστημα μετά την κήρυξή της τιμή μονάδας αποζημίωσης με δικαστική απόφαση, δεν επέρχεται αυτοδικαίως, αλλά απαιτείται η υποβολή σχετικού αιτήματος αποκλειστικά ενώπιον

της Διοίκησης, προκειμένου αυτό να κριθεί από το αρμόδιο διοικητικό όργανο με την έκδοση σχετικής διοικητικής πράξης, και όχι απευθείας ενώπιον του αρμόδιου Δικαστηρίου. Τούτο δε, διότι η σχετική κρίση συναρτάται με νομικές και πραγματικές καταστάσεις (εύλογο του χρόνου, ιδιοκτησιακά δικαιώματα κ.λπ.), η εξέταση των οποίων, συνιστώσα από τη φύση της διοικητική αρμοδιότητα, πρέπει να διενεργείται από τη Διοίκηση.

Εφόσον προκύπτει η τήρηση εκ μέρους των αιτούντων της διοικητικής διαδικασίας για την άρση της επιβληθείσης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης, σε συνδυασμό με την πάροδο χρονικού διαστήματος δεκατριών (13) σχεδόν ετών από την κήρυξή της, το έτος 2004, χωρίς αυτή να έχει συντελεσθεί, ο προβαλλόμενος λόγος, κατά τον οποίο το ως άνω χρονικό διάστημα των δεκατριών (13) ετών υπερβαίνει, σύμφωνα με τις εφαρμοστέες διατάξεις, τον εύλογο χρόνο εντός του οποίου θα έπρεπε να είχε συντελεσθεί η απαλλοτρίωση, είναι βάσιμος. Συνεπώς, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να γίνει δεκτή και να ακυρωθεί η σιωπηρή άρνηση του Υπουργού Οικονομικών να άρει μη συντελεσθείσα απαλλοτρίωση σε τμήμα του ανωτέρω ακινήτου ιδιοκτησίας των αιτούντων.

Πρόεδρος: *Ι. Μαντζουράνης*

Εισηγητής: *Α. Σκούφαλος*

Το πλήρες κείμενο της απόφασης θα αναρτηθεί αμέσως μετά την καθαρογραφή του από το Δικαστήριο.